

TED ALIĞA KOLEJİ PDR SERVİSİ

Çocuklara Mahremiyet Nasıl Anlatılmalıdır?

Okul öncesi dönemde, çocuğun kendi fiziksel özelliklerini, karşı cins ile olan farklılıklarını, bedensel sınırları, iyi ve kötü dokunuşları öğretmek amaçlanır. Bunları öğretmek için en uygun zaman çocuktan cinsellik ile ilgili sorular gelmeye başladığı zamandır. Sorular genellikle “Ben nereden geldim?” ya da bir kardeş bekleniyorsa “Kardeşim nasıl oldu?” gibi sorulardır. Bu tarz sorularda karıncaları, leylekleri örnekendirerek yanıt vermek doğru olmayacaktır. Burada önemli olan çocuğun merakını giderecek düzeyde yanıtlar vermektir. Ancak çocuğun soru sormaması merak etmediği anlamına gelmez yalnızca konuşmak için uygun fırsatlar yaratılmamıştır.

Mahremiyet kavramı öğretilirken suçluluk duymasını sağlayacak “ayıp” kelimesinden uzak durulmalıdır. Çocuğa model olmak, mahremiyeti örnekler ile kavramasını sağlamaktır. Çocuğun bir başkasının göğsünü ellemesi, kendi ya da karşı cins arkadaşının cinsel organına bakması tamamen merak içeriklidir.

Banyonun ve yatak odasının özel alanlarımız olduğunu kapıların kapatılması gerektiğini ve içeri girmek istendiğinde kapıların çalınması, yanıt için beklenmesi gerektiği öğretilmelidir. Davranışın kalıcılığını sağlamak için ebeveynlerin de çocukların özel alanlarına girerken aynı davranışta bulunmaları gerekmektedir.

Anne-Babalara Öneriler

- Çocuğa anne-babasının özel bölgelerine dokunması konusunda izin verilmemeli ve çocuk dudağından öpülmemelidir. Cinselliği çağrıştırdığı için çocuğun kafasının karışmasına ve gelişiminin olumsuz etkilenmesine neden olabileceği gibi aynı zamanda çocukları cinsel istismara açık hale getirebilir. (anne babası tarafından dudaktan öpülen çocuk, başkasının da kendisini dudaktan öpmesinde bir sakınca görmeyebilir).
- **Cinsel bölgeleri tanımlarken** doğru terimler kullanılmalı. Kızlar için vajina, erkekler için penis kelimeleri öğretilmelidir. Özel bölgeleri için kullanılan kelimeleri şirinleştirmek, çocuğun bunları konuşulmaması gereken bir şeymiş gibi algılamasına, tedirgin hissetmesine neden olur.
- Çocuk yaşlarıyla cinsel içerikli oyunlar oynadığında endişelenilmemeli. **Cinsel içerikli oyunlar** çocuğun hem kendi bedenine, hem de karşı cinsin bedenine yönelik merakından kaynaklanmaktadır. Güvenli bir şekilde oynadıklarından emin olunması yeterlidir.
- Soru sorarken tam olarak neyi kastettiği iyice anlaşılmalıdır. Sorusu mutlaka cevaplandırılmalı ancak **cevaplar gelişim seviyesini uygun kısa ve net cevaplar olmalı**. Çocuk daha fazlasını bilmek istemediğinde gereğinden fazla bilgi verip, çocuğun kafası karıştırılmamalıdır.
- Soru sorduğunda soruları geçiştirilmemeli, sorduğu sorudan dolayı yargılanmamalı ya da “Aaa çok ayıp” şeklinde utandırılmamalıdır.

TED ALIAĞA KOLEJİ PDR SERVİSİ

- Çocuk sorularla gelmese de cinsellik hakkında konuşulmalıdır. **Cinsellik hakkında konuşmak** yetişkin cinselliği hakkında konuşmak değildir. **Çocuğun cinsel istismardan korunması**, doğru bilgileri edinmesi, kendine güvenmesi ve ileride sağlıklı bir cinsel hayatının olması için **çocuğa cinsel eğitim vermek** büyük önem taşımaktadır. Merak ettiği soruların yanıtlarını anne-babasından öğrenemezse, güvenilir olmayan kaynaklardan öğrenmeye çalışacağı (arkadaşlar, televizyon vb.) unutulmamalıdır.
- **Cinsel eğitimin** kız çocuklara anne, erkek çocuklara baba tarafından verilmesi inancı doğru bir yaklaşım değildir. Çocuk hangi ebeveynine soru sormuşsa, o ebeveyninin yanıtlaması daha uygundur.
- Çocuk soru sorduğunda cevap vermeden önce biraz konuşması sağlanmalı. *“Sen ne düşünüyorsun?”* diye sormak ne bildiğini öğrenmek için iyi bir fırsattır.
- Sorduğu sorunun cevabı anne-baba tarafından bilinmiyorsa *“Bilmiyorum ama birlikte öğrenelim”* diyerek çocuğun sorusunun cevabı birlikte araştırılabilir. Anne-baba cevabı biliyor ancak nasıl açıklanacağı konusunda tereddüt ediyorsa, dürüstçe *“Anlayabileceğin şekilde cevap vermek için biraz düşünmek istiyorum. Bu konuyu yarın seninle tekrar konuşalım.”* demeli ve çocuğun sorusunu en kısa sürede cevaplamalıdır.
- **Okul öncesinde çocuğa cinsel eğitim** verilirken resimli kitaplardan yararlanılmalıdır.

Mahremiyet Eğitimi Verirken Sizlere Yardımcı Olacak Kitap Önerileri

- Anne Ben Nereden Geldim? (Pedagog Ali ÇANKIRILI)
- Ben Nereden Geldim? Miniklerin Dünyası (Sergi Camara & Teresa Herrero, Altın Kitaplar)
- Sır Versem Saklar Mısınız? (Jennifer Moore Mallinos- Redhouse Kidz Yayınları)
- Bedenim Bana Ait (Pro Familia, Gergedan Çocuk)
- Kiko ve El

Okul Psikolojik Danışmanı
Esen Cansu ÖZTÜRK